

TRIBUNA

(ersp.)
 lui Hiesiu Victor
 SZATMÁR M. NAGYSOMKUT

Editor responsabil:
 Prof. Dr. EMIL HAIEGANU
 Redactor responsabil:
 GH. V. GIURGIU

A MAGYARORSZÁGI ROMÁNOK SZÖCSÜVE
 ORGAN DE AFIRMARE AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: KOLÓZSVÁR STR. DEÁK FERENC 86.
 TELEFON 17-49 Căsuța poștală Nr. 3.

Costul abonamentului:
 1 lună: 2.50 pengő; 3 luni 7.20 pengő
 6 luni: 14.40 pengő 1 an 28.80 pengő.

Folosul cărților

Nevoile omului sunt multe din cale afară. Cele mai grele sunt acele care vin de hrana și înbrăcămintea trupului. Nu poți trăi fără mâncare; nu poți umbra gol, rupt, nici nu poți dormi veșnic sub stele.

Dar, pe lângă trup, mai este și sufletul. Prin această se deosebește de celelalte dobitoace. Nu poți trece pe lângă alt om mai sărac, mai nevoiaș fără să-i dai mână de ajutor; nu poți lăsa orfanul să se sbată în sărăcie pentru că părinții lui au murit apărându-ne avuția. Insușirile acestea sufletești sunt podoaba omului. Și, ca să le cunoști, trebuie să-ți le spui cineva; trebuie să te aragă altul spre ele. De aceea omul singur a simțit nevoia să-și facă biserică pentru ca să-și aducă aminte din când în când de sfaturile Aceluia care a nădit pentru oameni, căutând să-i abată dela rele și să-i ducă pe calea cea bună. Tot așa s'a simțit nevoia ca pe lângă biserică să se facă și școala, locaș de învățături folositoare.

Însă... se întâmplă că biserică nu este și școală și omul spre fapte bune.

Cartea poate fi luată ori unde: păcurarul o poate avea cu dânsul la stână, cărăușul pe drum, plugarul — silit să se ducă vara departe de sat la lucru, o poartă cu el și o deschide în zilele de odihnă. Loc mult nu cere. În traistă, în buzunar, în cărușă o poate duce cu dânsul oriunde.

În timpul sărbătorilor, când preotul în sat cetește Sf. Evanghelie, omul în pădure scoate carticica în care stă scrisă evanghelia. O citește în taina și singurătatea pădurii — o înțelege poate mai bine — își face cruce și biserică e cu el.

Tot ce vrei îți spune cartea. În ea să cuprindă cum să-ți economisești puterile ca din muncă mai puțină, dar cu chibzuială și cu rost, să scoți tot atâta, ba poate mai mult decât dacă te-ai năcăji în o neștiință.

Cartea îți arată cum să fii bun, blând, omenos cu tine însuși mai întâi, cu alții mai apoi.

Dar ce nu-ți spune cartea? Pățaniile altora, istoria neamurilor, a neamului tău și cuprinsul pământului. Cartea te învăță cum să înțelegi firea și toate făpturile; ea îți spune glasul florilor, al păsărilor, cum să le ascuți și să-ți legi sufletul de ele când ești amărît și cătrănit.

Nu o nesocotești! Dați copii la școală ca să poată ceti; chiar în vârstă fiind pune-te și încearcă să poți cunoaște buchile. Nu e greu. Puțină răbdare, îndârjire și vreme: că minunea se înfăptuiește.

Cum e omul care și-a căpărat vederea, așa e omul în vârstă când poate să se folosească de carte. Cinstește-o, deci. Când o ai așează-o la loc bun în casă. După ce ai cetit-o și te-a mulțumit, nu fii ca sgârcitul care ține comoara numai pentru dânsul.

Imprumută-o și altora, ca să se lumineze din lumina veșnică vie a înțelepților care a scris cartea.

Când învățătorul satului îți cere ajutorul pentru școală, pentru înființarea

Primul ministru Bărdossy a anunțat în Cameră:

Din noaptea de 5 Decembrie Ungaria se află în stare de război cu Marea Britanie

— Printr'o notă ultimativă transmisă prin ministrul Statelor-Unite la Budapest, guvernul englez a cerut Ungariei să pună capăt participării la ostilitățile împotriva Sovietelor — Marea Britanie a ridicat pretenții similare și față de România și Finlanda —

In ședința de Vineri a Camerei deputaților, d. prim-ministru Ladislau Bărdossy a luat cuvântul anunțând adunării declarația de război Mării Britanii. În cuvântarea sa premierul a pus următoarele:

Abia acum câteva zile am dat adunării câteva lămuriri asupra situației de politică externă a țării. De atunci s'a produs un eveniment, care mă obligă să completez acum fără întârziere acea deslușire.

Sunt dator cu o comunicare, despre care sunt sigur că va produce la toți membrii adunării și în sânul întregii națiuni, fără deosebire, sentimentul unei îndreptățite indignări și a revoltei justificate.

Ministrul Statelor Unite la Budapest, care după întrerunerea raportului-sondaj al guvernului englez, conform căreia, dacă până la miezul nopții de 5 Decembrie nu punem capăt oricărei participări la ostilitățile împotriva Uniunii Sovietice, guvernul britanic va declara, că între cele două țări, anume între Ungaria și Marea Britanie, este stare de război.

Aceiași comunicare a făcut-o guvernul britanic guvernelor Finlandei și României.

Ministrului Statelor Unite i-am răspuns, că guvernul britanic trebuie să știe ce pericol a însemnat pentru Ungaria bolșevismul. Trebuie să știe că Sovietele au fost acelea care la 26 Iunie au îndreptat atacuri brutale împotriva orașelor noastre pașnice. Conștiința de pericolul extraordinar ce ne amenința și de solidaritatea noastră strânsă cu Germania deasemenea amenințată, am intrat în rândurile luptătorilor în războiul împotriva Sovietelor. Atitudinea noastră și hotărârile noastre în conformitate cu aceste interese, numai noi singuri le putem hotărî. Aceasta înseamnă că apărarea intereselor noastre nu o putem lega de deciziile niciunui guvern străin.

Nu ne rămâne deci altceva de făcut, decât să luăm cunoștință de comunicarea nedreaptă și neîndreptățită a guvernului britanic. Este neîndoielnic că guvernul britanic a recurs la acest pas la insistențele Sovietelor, pe care de altfel — după informațiile noastre — de mult îl chibzuia. Indignarea și revolta noastră este provocată de faptul că după o comunicare dată azi după masă de agenția oficială britanică Reuter, guvernul englez s'a hotărît totuși să facă acest pas, ceea ce înseamnă fățiș că prin terorizarea Ungariei și dacă ar depinde de Anglia, chiar prin sacrificarea ei, vrea să acorde ajutor Sovietelor.

Premierul arată apoi că în 1919, când Ungaria slăbită și în agonie, după pierde-

rea suferite în războiul mondial, a căzut pradă ușoară bolșevismului, n'a fost nimeni care să o ajute. Anglia este indiferentă față de suferințele Ungariei și chiar și azi ar oferi-o pradă Sovietelor. Apoi continuă:

Vorbesc despre guvernul englez, dar sunt sigur, că în Anglia mulți, chiar foarte mulți, gândesc altfel, și condamnă și azi pericolul care amenință nu numai Europa, dar și întreaga civilizație, la fel ca și în trecut, când proclamau pe față necesitatea lichidării bolșevismului cu puteri unite.

Hotărîrea guvernului englez nu se îndreaptă numai împotriva noastră și a sta-

telor în aceeași situație cu noi, ci de fapt împotriva întregii Europe. Prin acest din urmă pas, Anglia s'a îndreptat de fapt împotriva Europei, împotriva acelei Europe, a cărei 9 state — împreună cu Japonia, Manciuc și China naționalistă — la 25 a lunii trecute și-au asumat solidaritatea la Berlin, împotriva pericolului bolșevic.

Sunt ferm convins, că hotărîrea guvernului englez găsește într-o unitate desăvârșită întreaga națiune maghiară, într-o unitate perfectă în judecarea măsurii și așurarea consecințelor.

În acest spirit rog ca comunicarea mea să fie luată la cunoștință. (Ovațiuni furtivoase, deputații aplaudă în picioare.)

Guvernul britanic a cerut României să înceteze ostilitățile împotriva Sovietelor și să-și retragă trupele pe linia Nistrului

BUCUREȘTI, 6. (D.N.B.). — Guvernul român a remis însărcinatului cu afaceri al Statelor-Unite răspunsul României dat la ultimul englez primit prin Legația Americană la 1 Decembrie.

Guvernul român a respins dorința guvernului britanic de a înceta operațiunile militare împotriva bolșevismului și de a retrage trupele românești până la linia Nistrului.

Publicarea conținutului notei nu se va face. Din informațiunile date de cercurile oficiale reese că nu se vor face nici declarații publice în această privință. (MTI.)

Ministrul de război american confirmă intenția organizării unei armate expediționare în Statele-Unite

— Armata expediționară ce ar urma să fie trimisă în Europa va avea un efectiv de 5 milioane soldați —

WASHINGTON, 6 (D.N.B.). — D. Stimson, ministrul de război, a recunoscut, în mersul anchetei de presă, veracitatea documentului publicat de ziarul „Chicago Tribune” declarând însă că este vorba de un studiu neterminat elaborat de Marele Stat Major american cu privire la pregătirile necesare pentru apărarea Statelor-Unite.

Nu este vorba deci de un proiect acceptat de guvern. Publicarea acestui act va îngreuna eventual apărarea. Din faptul că s'a dat publicității acest act, rezultă că există americani lipsiți de patriotism și de loialitate față de guvern, cari nu se sfiesc să dea în vileag asemenea documente importante.

După cum se știe este vorba de documentul publicat de ziarul „Chicago Tribune”, din care rezultă că s'a proiectat organizarea unei armate expediționare, cu un efectiv de 5 milioane de oameni. (MTI.)

Părerea președintelui Roosevelt

WASHINGTON, 6. (D.N.B.). — Președintele Roosevelt a fost extrem de rezervat la ancheta de presă de Vineri. În legătură cu raportul confidențial reprodus de ziarele „Chicago Tribune” și „Times Herald” și din care rezultă că Statele-Unite intenționează trimiterea unei armate expediționare în Europa, președintele a refuzat orice lămuriri — a amintit doar că d. Stimson ministrul de război, are ceva de spus în această cauză.

Referitor la situația din Extremul Orient președintele Roosevelt a declarat că d. Hull, ministrul de externe îi va preda răspunsul primit din partea Japoniei, dar deocamdată n'are nici cea mai vagă idee, ce anume conține acest răspuns. (MTI.)

unei biblioteci sătești în limba ta, nu-i închide ușa, nu-l lăsa să iasă mahnit. Biblioteca este o adunare de cărți folositoare: este visteria minții și a sufletului. De acolo poți împrumuta cartea care o vrei și pe care n'ai putea-o cum-păra singur.

Este fântâna de unde se scoate apa vie.

Cinstiți cartea, cinstiți școala și biserică. Cinstiți pe preot și pe învățător: care vă dau iarba fiarelor ca să puteți sorbi bogățiile cuprinse în cărți, sănătatea și vieața sufletului și a trupului fiecăruia.

GRAI ȘI SUFLET ROMÂNESC

Procurați-vă

dela Editura „Vieța Creștină“ din Kolozsvár, Jókai utca 6, următoarele broșuri:

1. Mântuirea Sufletului, de Sf. Alfons de Liguori. Prețul 10 filleri.
2. Statornicia în bine, de Sf. Alfons de Liguori. — 10 filleri.
3. Cu moartea toate se gată, de Sf. Alfons de Liguori. — 10 filleri.
4. Infățșarea unui om mort, de Sf. Alfons de Liguori. — 10 filleri.
5. Prețul timpului, de Sf. Alfons de Liguori. 10 filleri.
6. Jurământul după, I. Dragoslav. — 10 fill.
7. Nu este acesta feciorul meșterului de lemn? — 10 filleri.
8. Căile Domnului, de Păr. Viorel Bujoreanu prof. — 10 filleri.
9. Despre lăcomie, de Sf. Vasile cel Mare — 10 filleri.
10. Neplăcerile bogăției, de L. Tolstoi. — 10 filleri.
11. Căutați Impărăția lui Dumnezeu, de Sf. Ioan Gură de Aur. — 10 filleri.
12. Porunca cea mai mare, de Lucian I. Pop. — 10 filleri.
13. Cuvântul sfântului Efrem Siru despre Antihrist. — 10 filleri.
14. Ana Wang, tânăra martiră. — 10 filleri.
15. Cântări religioase (fără note). — 80 fill.
16. Hotărți și statornici, de I. Marini. — 20 filleri.
17. Postul o armă de luptă, de I. Marini. — 30 filleri.
18. Iertarea, de V. Popovici. — 10 filleri.
19. Adevărata fericire. — 10 filleri.
20. Vieța mariană, de Preot G. Mureșianu. — 15 filleri.
21. Celea mai frumoase colinde. — 15 filleri.
22. Paraclisul Maicii Domnului. — 15 filleri.
23. Călea Crucii. — 15 filleri.
24. Prohodul Mântuitorului nostru Isus Hristos. — 30 filleri.
28. Indreptar practic, pentru examen de conștiință. — 40 filleri.
29. Chestionar practic, pentru preoți, de P. S. Ch. — 50 filleri.
30. Un sfânt pribeag român, de Ilie Dăianu. — 40 filleri.
31. Chemări (poezii), de Pr. P. Scridon. — 50 filleri.
32. 12 ani în ghiarele adventismului, de I. T. Florea. — 1 pengö.
33. Vișlaimul, dramă rel. în 3 acte de Petru B. Dăncuș. — 50 filleri.
34. Avem încă colecții complete din revista „Clujul Creștin“ pe anii 1935, 1936 și 1937. Colecția unui an 2 pengö.
35. Avem încă colecții complete din gazeta „Vieța Creștină“ pe anii 1938, 1939 și 1940. Colecția unui an 4 pengö. Cheltuielile de poștă e suportă cel ce face comanda.

6 Decembrie

M'am descălțat de vise și poveri,
De umbra mea ce naște, suferă și moare
De tot ce a fost, de dedumult, de ieri,
De stele, de luceferi și de soare...

Sunt numai eu, sunt ochii așteptării
În cercănele duhului de mâne,
Sunt eu — copilul cerului ș'al mării —
Desculț, în braț, cu sare și cu pâne.

Aștept un sfânt să-mi lase 'n ușă,
Toiagul bătrâneții ș'o scrisoare;
Copilăriei mele ultima păpușă
Și iernii care începe, întâia floare...

Va bate oare în ușa mea, venind din rai?
Sau depărtarea e atât de mare
Că n'a vedea moș Niculai,
Că, îl aștept cu pâne și cu sare.

VALENTIN RAUS

Versete pentru suflet

Pace țarinei de cânturi, adunate 'n vers,
Odihnă pasului, sătul de neguri și mers.

Să adune cupa stihului, cântare,
Pentru apa veșniciei, pentru stele de amare.
Alăuta mea din suflet să răstoarne iar un cânt,
Să-l stropească busuiocul și cu vorba să-l descânt.

Dăruiește-se și duhul în spovadă de cuvinte
Și aripile de slovă fâlfăe printre morminte.
Iar cuminecarea buzelor, arse 'n sete de lumină,
E în crug de plinătate, adâncit în miezuină.

VICTOR ILIEȘIU

NUȚA

E mică, doar de cinci ani. Are ochi negri,
ca două mărgelă, ce se mișcă mereu, gură de
copil și obraji bronzăți. Părul îi este vâlvolu
vara și îndrăzneșă îl arată soarelui, iarna îl
acoperă cu maramă albă. Desculță cu o
mașe de pânză doar pe ea, începând de primăvara
e liberă la joacă și nebunii. Iarna își
la maramă, cojoc și cisme mici cu care tropăie
mereu.

Nuța

E cel mai mic copil al vecinului Vasile.
Are un șir de copii badea Vasile, vre-o șase,
dar dintre toți, Nuța e cea mai drăguță.

Vine des la noi, mai ales când sunt eu acasă,
căci știe că va primi dela mine sau bomboane,
sau cutii, sau hârtii colorate, ce am la
îndemână.

În vacanțe ne întâlneam des. Când n'aveam
mult lucru, mergeam la gard și strigam din
răspuțeri:

Nuț! Vino la noi!"

„Viu“, imă răspundea și fugind, îndată
sosisă.

„Ce să-ți dau?“ — o întrebam.

Ridica umărul drept, ceea ce însemna că ti
este indiferent orice i-ai da.

„Spune Nuț! Ce să-ți dau?“

O „tuție“.

Înțelegeam. Doră o cutie, pe care la început
se știa să o ceară.

În fiecare zi era la noi; uneori o chemam
eu, alteori venea ea și întotdeauna primea ceva.

De multeori, vara mă ajuta la treabă. Știa
să măture prin curte. Când pliveam florile mă
ajuta. Odată, pe când pliveam mai cu zor zice
Nuța:

„Să „hălim“ (nu putea zice pe „r“).
uar pe care nu o putea cânta bine.

Când îi spuneam că plec la școală, fața ei
senină de copil se întrista.

„Și când îl vini acasă Domnișoală?“

„Atunci când va fi zăpadă. La Crăciun,
Nuț“, îi răspundeam.

Fetița totdeauna aștepta zăpada. Știa că
dacă va ninge, nu peste mult voi veni și eu
acasă. Și nu se înșela, căci în săptămâna Crăciunului
soseam.

Poate și azi, ca altădată, Nuța, văzând primă
mă fulgi, ce cad ușor, s'a dus fugind la mama
și a întreat-o:

„Când a veni acasă Domnișoală?“

PIA DRAGOȘ

